

Poznań, 16 kwietnia 2014 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

PS-I.431.8.2014.3

Pan

Roman Maternik

Burmistrz Opalenicy

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 16 w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.) oraz § 13 Porozumienia zawartego 21 stycznia 2013 r. pomiędzy Wojewodą Wielkopolskim a Gminą Opalenica, w dniach od 19 do 26 marca 2014 r. została przeprowadzona w Urzędzie Miejskim w Opalenicy kontrola w zakresie wykorzystania i rozliczenia dotacji udzielonej na realizację programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wynikającego z Porozumienia zawartego 21 stycznia 2013 r. pomiędzy Wojewodą Wielkopolskim a Gminą Opalenica na podstawie art. 14 ust. 4 ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 ze zm.). W związku z powyższym, na podstawie art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Czynności kontrolne przeprowadził, na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego nr KN-II.0030.135.2014.1 z 14 marca 2014 r., kontroler – Jolanta Szaniawska, inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu. Jednostka kontrolowana została poinformowana o przedmiotowej kontroli pismem nr PS-I.431.8.2014.3 z 28 lutego 2014 r.

Celem kontroli była ocena jednostki kontrolowanej w aspekcie wywiązywania się z zawartego z Wojewodą Wielkopolskim Porozumienia, prawidłowości realizacji programu wieloletniego *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*, prawidłowości wykorzystania otrzymanej dotacji, prawidłowości rozliczenia się z przyznanymi środkami, a także zbadanie rzetelności kwartalnych informacji o realizacji Programu w gminie.

Wojewoda Wielkopolski ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych trzech nieprawidłowości i jednego uchybienia, funkcjonowanie jednostki kontrolowanej w obszarze zakreślonym celami kontroli.

W wyniku kontroli ustalono, co następuje:

21 stycznia 2013 r. Wojewoda Wielkopolski, reprezentowany przez Marię Krupecką – Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, zawarł Porozumienie z Gminą Opalenica, reprezentowaną przez Romana Maternika – Burmistrza Opalenicy, w sprawie realizacji w 2013 r. programu wieloletniego pod nazwą *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*. Do ww. Porozumienia zawarto jeden aneks.

Kwota dotacji celowej dla Gminy Opalenica na realizację Programu w 2013 r. wyniosła 93 150,00 zł. W ramach przyznanej dotacji nie wyodrębniono kwot przeznaczonych na utworzenie nowego lub doposażenie istniejącego punktu przygotowywania lub wydawania posiłków oraz dowóz posiłków. Stwierdzono, że kwotę przedmiotowej dotacji wprowadzono do budżetu Gminy Opalenica.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”*, pomoc państwa w przedmiotowym zakresie mogła być przyznana nieodpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 *ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej* (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.). W art. 5 ust. 2 *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”* wskazano, iż rada gminy mogła podjąć uchwałę o podwyższeniu kryterium dochodowego, o którym mowa w ust. 1. Ponadto, zgodnie z art. 6 cytowanej ustawy, pomoc w formie posiłku mogła być przyznana odpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekraczał kryterium, o którym mowa w art. 5. Ustalono, że Gmina Opalenica w 2013 r. nie skorzystała z możliwości zwiększenia kręgu odbiorców pomocy w zakresie dożywiania poprzez podjęcie uchwały podwyższającej kryterium dochodowe przy przyznawaniu tej pomocy oraz uchwały w zakresie udzielania odpłatnej pomocy w formie posiłku.

Jednostką realizującą Program w Gminie Opalenica był Ośrodek Pomocy Społecznej w Opalenicy, zwany dalej „OPS”.

Obowiązujące przepisy dopuszczały możliwość udzielania w ramach Programu trzech form pomocy, tj. posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz pomocy w formie świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Stwierdzono, że w 2013 r. w Gminie Opalenica udzielano pomocy w trzech formach:

- w formie posiłków;
- w formie świadczeń pieniężnych w postaci zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności,
- w formie świadczeń rzeczowych w postaci produktów żywnościowych.

Kontrola wykazała, że poziom świadczeń w formie zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności w Gminie Opalenica był zadowalający i wyniósł 16,97%, co sprzyjało realizacji celów ustawowych Programu.

Analiza decyzji administracyjnych wraz z dokumentacją stanowiącą podstawę ich wydania, związanych z przyznawaniem pomocy w formie posiłków wykazała, że przedmiotowa pomoc przyznawana była osobom, o których mowa w art. 3 ust. 1 *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania*. Osoby otrzymujące przedmiotową pomoc spełniały wymagane przepisami kryterium dochodowe. Poddane badaniu decyzje administracyjne przyznające pomoc w formie posiłku zawierają, wymieniony w art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), katalog elementów oraz zostały wydane przez osobę upoważnioną. Decyzje przekazano osobom i rodzinom, którym przyznano świadczenie w formie posiłku zgodnie z art. 109 § 1 *ustawy Kodeks postępowania administracyjnego*.

W 2013 r. Program realizowany był na terenie Gminy Opalenica w 13 punktach żywieniowych (z tego: 2 przedszkola, 9 szkół, 1 ośrodek rehabilitacyjno – edukacyjno - wychowawczy oraz 1 restauracja). W Przedszkolu w Opalenicy oraz w Ośrodku Rehabilitacyjno - Edukacyjno - Wychowawczym w Sielinku posiłki przygotowywane i wydawane były przez zatrudnionych pracowników. Do 9 placówek oświatowych posiłki dostarczano z kuchni znajdującej się w Szkole Podstawowej w Opalenicy. Ze Szkoły Podstawowej w Opalenicy do placówek oświatowych posiłki dowoziła firma zewnętrzna: KOR-TRANS Firma Handlowo-Transportowa Piotr Kortus. Dla uczniów Gimnazjum w Opalenicy posiłki przygotowywała i dostarczała firma zewnętrzna KW Catering Przemysław Brych, Restauracja „Staromiejska” w Opalenicy. Osoby dorosłe spożywały posiłki w Restauracji „Staromiejskiej” w Opalenicy.

W trakcie czynności kontrolnych, 24 marca 2014 r., dokonano oględzin w Szkole Podstawowej im. A. Wł. Niegolewskich w Opalenicy przy ul. Poznańskiej 37 w celu ustalenia warunków, w jakich uczniowie spożywają posiłki w ramach Programu. Placówka wydaje posiłki gorące, jednodaniowe, przygotowywane na miejscu przez zatrudnionych pracowników. Dokumenty wystawione przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Tomyślu potwierdzają, że stan sanitarny zakładu żywienia zbiorowego, tj. stołówki Szkoły Podstawowej im. A. Wł. Niegolewskich, ul. Poznańska 37, 64-330 Opalenica jest zgodny z wymaganiami. Stwierdzono, że w poddanej oględzinom placówce zapewniono odpowiednie warunki do wydawania i spożywania posiłków.

W okresie objętym kontrolą Szkoła Podstawowa w Opalenicy uczestniczyła w pięciu programach mających na celu popularyzację zdrowego stylu żywienia:

- „Owoce w szkole”,
- „Doskonałe Mleko w Szkole”,
- „Trzymaj formę”,
- „Bądźmy zdrowi – wiemy więc działamy”,
- „Moje dziecko idzie do szkoły”.

Założenia ww. programów były zgodne z celem Programu *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*, jakim było upowszechnianie zdrowego stylu żywienia.

Ustalono, że w ramach Programu udzielano posiłków gorących. Dzieciom spożywającym posiłki w szkole zapewniono jednakowe posiłki pod względem ilościowym i jakościowym. W 2013 r. nie prowadzono badań pod względem jakości posiłków wydawanych w ramach Programu.

Na mocy art. 6a ustawy *o ustanowieniu programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania*, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko korzystające z zajęć w ramach rocznego przygotowania przedszkolnego w szkole lub przedszkolu wyrażało chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola mógł udzielać pomocy w formie posiłku, informując jednocześnie ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka o udzieleniu pomocy. Powyższa pomoc, nie wymagała ustalania sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania przez ośrodek pomocy społecznej decyzji administracyjnej, a liczba dzieci i uczniów, którym udzielono tego rodzaju pomocy nie mogła przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych ogółem w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w danym miesiącu na podstawie wydanych decyzji administracyjnych.

Stwierdzono, że Gmina Opalenica w 2013 r. udzielała pomocy na zasadach określonych w art. 6a *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”*, a liczba dzieci i uczniów, którym udzielono posiłków na zasadach określonych w art. 6a *ustawy* nie przekroczyła 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych ogółem w szkołach i przedszkolach na terenie Gminy Opalenica w poszczególnych miesiącach 2013 r. na podstawie wydanych decyzji administracyjnych.

Analiza decyzji administracyjnych wraz z dokumentacją stanowiącą podstawę ich wydania, związanych z przyznawaniem pomocy w formie świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności oraz w formie świadczeń rzeczowych w postaci produktów żywnościowych wykazała, że pomoc w tych formach przyznawana była osobom, o których mowa w art. 3 ust. 1 *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania*. Osoby otrzymujące przedmiotową pomoc spełniały wymagane przepisami kryterium dochodowe. Świadczenia przyznawano i realizowano za okres wskazany w art. 106 ust. 3 *ustawy o pomocy społecznej*. Ustalono, że decyzje administracyjne przyznające świadczenia pieniężne oraz świadczenia rzeczowe zawierają katalog wymaganych elementów, określonych w art. 107 § 1 *ustawy Kodeks postępowania administracyjnego* oraz zostały wydane przez osobę upoważnioną.

Stwierdzono, że we wszystkich zbadanych przypadkach wystąpiły przesłanki uzasadniające udzielenie pomocy w formie świadczenia pieniężnego lub rzeczowego wynikające z § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006 r. w sprawie realizacji programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania (Dz. U. Nr 25 poz. 186 ze zm.), który stanowił, że pomoc w formie świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności, a także pomoc w formie świadczenia rzeczowego winna być przyznawana w przypadku braku możliwości zapewnienia posiłku lub gdy przyznanie pomocy w formie posiłku byłoby nieuzasadnione z uwagi na sytuację osobistą lub rodzinną.

Kontrola wykazała, że w 12 przypadkach na 29 zbadanych w decyzjach administracyjnych przyznających świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności nie wskazano okresu, na jaki przyznano świadczenia.

Wysokość przyznanych przez OPS w 2013 r. świadczeń pieniężnych dla jednej osoby lub rodziny mieściła się w przedziale od 100,00 zł do 600,00 zł miesięcznie. We wszystkich przypadkach przyznawania ww. formy pomocy wysokość świadczeń ustalano indywidualnie.

Kontrola wykazała, że realizacja świadczeń była zgodna z indywidualnymi decyzjami administracyjnymi przyznającymi pomoc w ramach Programu.

Stwierdzono, że w 2013 r. w okresie przerw w nauce Gmina Opalenica realizowała Program poprzez udzielanie posiłków oraz wypłatę świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności.

Ustalono, że w Urzędzie Miejskim w Opalenicy oraz w OPS, stosownie do wymagań zawartych w § 6 Porozumienia z 21 stycznia 2013 r. oraz art. 152 ust. 1 *ustawy o finansach publicznych*, prowadzono wyodrębnioną ewidencję w zakresie otrzymania i wydatkowania środków z dotacji.

Stwierdzono, że kwota wydatkowanych środków własnych gminy na realizację Programu w 2013 r. wg ksiąg rachunkowych OPS wyniosła 100 186,19 zł. Jednakże analiza dokumentów wykazała, że do wydatków ze środków własnych gminy niepoprawnie zaliczono kwotę 2 883,50 zł. Przedmiotową kwotę wydatkowano na zakup posiłków z częściową odpłatnością, pomimo iż Rada Miejska w Opalenicy nie podjęła uchwały określającej warunki odpłatności za pomoc w formie posiłku, o której mowa w art. 6 ust. 2 *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”*. Faktyczna kwota wydatkowanych w 2013 r. środków własnych gminy wyniosła: **100 186,19 zł – 2 883,50 zł = 97 302,69 zł**. Analiza ksiąg rachunkowych OPS wykazała, że środki własne gminy wydatkowano na zakup posiłków, wypłatę świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności, pomoc rzeczową w postaci produktów żywnościowych, dowóz posiłków oraz doposażenie punktów żywieniowych.

Gmina Opalenica na realizację Programu w 2013 r. wydatkowała otrzymaną od Wojewody Wielkopolskiego dotację w wysokości 93 150,00 zł. Środki z dotacji wydatkowano na zakup posiłków oraz pomoc rzeczową w postaci produktów żywnościowych.

Skontrolowane dowody księgowe posiadają cechy określone w art. 21 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 330 ze zm.) oraz zostały zaakceptowane i zadekretowane w wymaganej formie. Wydatki związane z realizacją Programu ujęto w ewidencji księgowej OPS zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38 poz. 207) oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek

budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 ze zm.).

Zgodnie z Porozumieniem z 21 stycznia 2013 r., Gmina Opalenica zobowiązała się zabezpieczyć środki własne przeznaczone na realizację Programu w 2013 r. w wysokości nie mniejszej niż 40% całkowitego kosztu realizacji zadania. Ustalono, że w Gminie Opalenica w 2013 r. faktycznie wykonane wydatki dotyczące realizacji Programu *Pomoc państwa w zakresie dożywiania* wyniosły 190 452,69 zł, w tym:

- 93 150,00 zł – dotacja z budżetu Wojewody Wielkopolskiego;
- 97 302,69 zł – środki własne gminy, co stanowi **51,09%** zrealizowanych wydatków.

Na podstawie art. 150 pkt 4 *ustawy o finansach publicznych* Wojewoda Wielkopolski określił w § 10 Porozumienia zawartego 21 stycznia 2013 r. sposób rozliczenia udzielonej dotacji. Stwierdzono, że rozliczenie dotacji udzielonej na realizację Programu w 2013 r. zawiera elementy wymienione w § 10 ust. 2 Porozumienia zawartego z Wojewodą Wielkopolskim. Dane wykazane w rozliczeniu są zgodne z ewidencją księgową OPS, jednakże z uwagi na niepoprawne zaliczenie kwoty 2 883,50 zł, jako udział środków własnych gminy w realizacji Programu, dane wykazane w rozliczeniu są niezgodne ze stanem faktycznym w zakresie łącznego kosztu realizacji zadania, kwoty środków własnych gminy wykorzystanych na realizację zadania oraz udziału procentowego środków własnych gminy w realizacji zadania.

Kontrola dokumentów wykazała, że w 2013 r. w związku z realizacją Programu *Pomoc państwa w zakresie dożywiania* OPS nie prowadził postępowań o udzielenie zamówień publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 907 ze zm.).

Na podstawie § 11 ust. 1 *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania* Burmistrz Opalenicy był zobowiązany do przekazywania Wojewodzie Wielkopolskiemu kwartalnych informacji o realizacji Programu w gminie. Ustalono, że kwartalne informacje o realizacji Programu przekazywano Wojewodzie Wielkopolskiemu z zachowaniem terminów określonych w § 11 ust. 1 i 2 *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania*. Sprawozdanie z realizacji Programu za okres I – XII 2013 r. zawiera katalog danych wymienionych w § 11 ust. 3 cytowanego rozporządzenia. Dane wykazane w sprawozdaniu są zgodne z ewidencją księgową OPS. Jednakże stwierdzono, że w Dziale I sprawozdania *Informacje ogółem* wykazano niezgodne ze stanem

faktycznym informacje w zakresie: *Kosztu programu ogółem, Z tego: środki własne, Liczby punktów żywieniowych oraz Liczby placówek prowadzących dożywianie.*

Na mocy art. 8 ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego *Pomoc państwa w zakresie dożywiania* Program był realizowany w gminach, a koordynatorem Programu w gminie był, odpowiednio, wójt (burmistrz, prezydent miasta), natomiast art. 3 pkt 3 *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”* stanowił, iż w ramach Programu winny być realizowane działania dotyczące utworzenia systemu ciągłego monitorowania skuteczności działań realizowanych w ramach Programu. Kontrola wykazała, że Burmistrz Opalenicy podjął w powyższym zakresie następujące działania:

- za pośrednictwem OPS przekazywał Wojewodzie Wielkopolskiemu kwartalne informacje o realizacji Programu w gminie;
- koordynował współpracę OPS, szkół z terenu gminy oraz innych podmiotów w celu zabezpieczenia dożywiania dzieci zgodnie z rozeznanymi potrzebami;
- monitorował realizację Programu poprzez analizę sprawozdań oraz wizytację punktów wydawania posiłków i podmiotów realizujących Program.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Do wydatków ze środków własnych gminy na realizację Programu w 2013 r. niepoprawnie zaliczono kwotę 2 883,50 zł. Przedmiotową kwotę wydatkowano na zakup posiłków z częściową odpłatnością, pomimo iż Rada Miejska w Opalenicy nie podjęła uchwały określającej warunki odpłatności za pomoc w formie posiłku, o której mowa w art. 6 ust. 2 *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”*.
2. Z uwagi na niepoprawne zaliczenie kwoty 2 883,50 zł, jako udział środków własnych gminy w realizacji Programu, dane wykazane w rozliczeniu dotacji za 2013 r. są niezgodne ze stanem faktycznym w zakresie łącznego kosztu realizacji zadania, kwoty środków własnych gminy wykorzystanych na realizację zadania oraz udziału procentowego środków własnych gminy w realizacji zadania.
3. W sprawozdaniu z realizacji Programu za okres I – XII 2013 r. wykazano niezgodne ze stanem faktycznym informacje w zakresie: *Kosztu programu ogółem; Z tego: środki własne; Liczby punktów żywieniowych oraz Liczby placówek prowadzących dożywianie.*

Ad. 1

Stwierdzono, że kwota wydatkowanych środków własnych gminy na realizację Programu w 2013 r. wg ksiąg rachunkowych OPS wyniosła 100 186,19 zł. Jednakże analiza dokumentów wykazała, że do wydatków ze środków własnych gminy niepoprawnie zaliczono kwotę 2 883,50 zł. Przedmiotową kwotę wydatkowano na zakup posiłków z częściową odpłatnością, pomimo iż Rada Miejska w Opalenicy nie podjęła uchwały określającej warunki odpłatności za pomoc w formie posiłku, o której mowa w art. 6 ust. 2 *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”*.

Przyczyną nieprawidłowości było stosowanie przez Gminę Opalenica nieodpowiedniego aktu prawnego przy realizacji Programu, ponieważ Uchwała nr XVI/134/04 Rady Miejskiej w Opalenicy z dnia 29 października 2004 r. w sprawie zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej będących w zakresie zadań własnych gminy, na mocy której, przyznano odpłatną pomoc w formie posiłku osobie przekraczającej kryterium dochodowe nie dotyczyła świadczeń realizowanych na podstawie *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”*. Na mocy ww. uchwały wydano 2 decyzje administracyjne:

- decyzją nr SM-4049-79/2012 z 27 listopada 2012 r. przyznano osobie XX posiłki odpłatne w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2013 r.;
- decyzją nr SM-4049-10/2013 z 16 maja 2013 r. przyznano tej samej osobie posiłki odpłatne w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2013 r.

Na udzielenie pomocy, o której mowa powyżej wydatkowano ze środków własnych gminy kwotę 2 883,50 zł. W związku z faktem, iż udzielanie przedmiotowej pomocy następowało z pominięciem przepisów *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”*, kwota 2 883,50 zł nie może zostać zakwalifikowana do świadczeń sfinansowanych w ramach Programu.

Faktyczna kwota wydatkowanych w 2013 r. środków własnych gminy wyniosła:

100 186,19 zł – 2 883,50 zł = 97 302,69 zł.

Ad. 2

Z uwagi na niepoprawne zaliczenie kwoty 2 883,50 zł, jako udział środków własnych gminy w realizacji Programu, dane wykazane w rozliczeniu dotacji za 2013 r. są niezgodne ze stanem faktycznym w zakresie:

- łącznego kosztu realizacji zadania: jest 193 336,19 zł, kontrola wykazała, że faktycznie było 190 452,69 zł;

- kwoty środków własnych gminy wykorzystanych na realizację zadania: jest 100 186,19 zł, kontrola wykazała, że faktycznie było 97 302,69 zł;
- udziału procentowego środków własnych gminy w realizacji zadania: jest 51,82%, kontrola wykazała, że faktycznie było 51,09%.

Przedmiotowa nieprawidłowość była konsekwencją nieprawidłowości opisanej w punkcie 1 niniejszego projektu wystąpienia pokontrolnego.

Ad. 3

Porównanie danych wykazanych w sprawozdaniu z realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” za okres I-XII 2013 r. z dokumentacją wykazało, że w Dziale I sprawozdania *Informacje ogółem* wykazano niepoprawne informacje w wierszach:

- *Koszt programu ogółem*: jest 178 879 zł, kontrola wykazała, że faktycznie było 175 996 zł;
- *Z tego: środki własne*: jest 92 975 zł, kontrola wykazała, że faktycznie było 90 092 zł;
- *Liczba punktów żywieniowych ogółem*: jest 9, kontrola wykazała, że faktycznie było 13;
- *Liczba placówek prowadzących dożywianie*: jest 17, kontrola wykazała, że faktycznie było 12.

Nieprawidłowe dane dotyczące kosztu Programu wykazano w sprawozdaniu w konsekwencji nieprawidłowości opisanej w punkcie 1 niniejszego projektu wystąpienia pokontrolnego, natomiast przyczyną wykazania błędnej liczby punktów żywieniowych oraz placówek prowadzących dożywianie była niepoprawna interpretacja zasad wypełniania dokumentu przez pracownika OPS.

Na skutek opisanej nieprawidłowości niemożliwe było sporządzenie rzetelnego sprawozdania z realizacji Programu dla całego województwa wielkopolskiego.

Ponadto, w wyniku kontroli stwierdzono uchybienie polegające na tym, że w 12 przypadkach na 29 zbadanych w decyzjach administracyjnych przyznających świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności nie wskazano okresu, na jaki przyznano świadczenia, np. decyzją nr SM-4028-56/2013 wydaną 13 grudnia 2013 r. przyznano zasiłek celowy na zakup żywności w wysokości 200,00 zł bez wskazania okresu, na jaki został przyznany.

Zgodnie z art. 106 ust. 3 *ustawy o pomocy społecznej* świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją.

Wskazywanie w decyzjach administracyjnych przyznających świadczenia pieniężne szczegółowych informacji dotyczących okresu, na jaki przyznano świadczenia umożliwia stronom korzystanie z przysługujących uprawnień, m.in. w zakresie ewentualnego wniesienia odwołania od decyzji.

Przyczyną uchybienia było rutynowe postępowanie pracowników OPS sporządzających przedmiotowe dokumenty.

W konsekwencji, rozstrzygnięcia ww. decyzji zawierają niepełne dane dotyczące przyznanych świadczeń.

Stan faktyczny został utrwalony w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym oraz załączonych do projektu wystąpienia pokontrolnego dokumentach:

Załącznik nr 1: Oświadczenie złożone 19 marca 2014 r. przez Zastępcę Burmistrza Opalenicy.

Załącznik nr 2: Oświadczenie złożone 20 marca 2014 r. przez Zastępcę Burmistrza Opalenicy.

Załącznik nr 3: Lista sprawdzająca realizację programu *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*.

Załącznik nr 4: Lista sprawdzająca kwartalne informacje o realizacji programu *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*.

Załącznik nr 5: Lista sprawdzająca finansową realizację programu *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*.

Załącznik nr 6: Protokół oględzin z 24 marca 2014 r.

Załącznik nr 7: Lista sprawdzająca prawidłowość udzielania świadczeń w ramach programu *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*.

Biorąc pod uwagę powyższe oceny i uwagi, wnoszę o:

1. Zaliczanie do udziału środków własnych gminy w realizacji Programu wyłącznie środków, które wydatkowano z zachowaniem przepisów dotyczących *ustanowienia programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”*.

2. Sporządzenie korekty rozliczenia dotacji za 2013 r. obejmującego wyłącznie wydatki dokonane z zachowaniem przepisów *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”*.
3. Staranne i uważne sporządzanie sprawozdań z realizacji Programu w celu uniknięcia błędów, co umożliwi opracowanie poprawnego sprawozdania z realizacji Programu dla całego województwa wielkopolskiego.
4. Wskazywanie w rozstrzygnięciach decyzji administracyjnych przyznających pomoc w ramach Programu pełnych danych w zakresie dokładnego okresu, na jaki przyznano świadczenie.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia w terminie **30 dni** od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Z poważaniem
/Z up. Wojewody Wielkopolskiego
Przemysław Pacia
Wicewojewoda Wielkopolski/